

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра гісторыі беларускай літаратуры**

КАЛЯСІНСКІ

Мікалай Валер’евіч

ЭВАЛЮЦЫЯ ТВОРЧАСЦІ АНАТОЛЯ СЫСА

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук,
прафесар А. І. Бельскі

Дапушчаны да абароны

«___» _____ 2024 г.

Заг. кафедры гісторыі беларускай літаратуры
доктар філалагічных навук, прафесар Л. Д. Сінькова

Мінск, 2024

РЭФЕРАТ

Аб’ём дыпломнай работы складае 61 старонка, выкарыстаных крыніц – 34.

Ключавыя словы: ВЕРШ; АНАТОЛЬ СЫС; ТВОРЧАЯ ІНДЫВІДУАЛЬНАСЦЬ; ЛІРЫКА; ПАЭЗІЯ; ЭВАЛЮЦЫЯ ТВОРЧАСЦІ; ЗБОРНІК; ВОБРАЗ.

Актуальнасць тэмы абумоўлена тым, што дагэтуль не створана падагульняльнай літаратуразнаўчай працы, у якой даследавалася б станаўленне і эвалюцыя творчасці Анатоля Сыса. Яго асоба і паэзія з’яўляюцца значнымі для сучаснага літаратурнага працэсу, гісторыі беларускай літаратуры канца XX – пачатку XXI стагоддзя.

Мэта дыпломнай работы – прасачыць станаўленне творчай індывідуальнасці А. Сыса ў ранні (студэнцкі) перыяд, раскрыць эвалюцыю яго творчасці ў другой палове 1980-х – на пачатку 2000-х гг.

У сувязі з акрэсленай мэтай неабходна вырашыць наступныя **задачы**:

- прасачыць асаблівасці творчага росту і сталення А. Сыса як паэта;
- вызначыць і параўнаць асноўныя напрамкі ранняй і позняй творчасці А. Сыса, асэнсаваць духоўныя пошукі яго лірычнага героя;
- вылучыць галоўныя тэмы, вобразы, сімвалы, міфалагемы ў творчасці паэта;
- выявіць спецыфічнасць творчай манеры і стылю А. Сыса на этапе творчага станаўлення, прааналізаваць паэтыку яго лірычных твораў.

Аб’ект даследавання – паэтычная спадчына А. Сыса.

Прадмет даследавання – тэматыка, вобразы, матывы, стыль ранняй і сталай паэзіі А. Сыса.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, канкрэтна-аналітычны, герменеўтычны, параўнальна-тыпалагічны, біяграфічны.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Паэтычны феномен А. Сыса заключаецца не ў ранняй звышадоранасці, а ў творчым росце маладога паэта, яго здольнасці назапасіць вопыт і майстэрства, зрабіць эстэтычны прарыў, выйсці ў сваёй творчасці на мастацкую глыбіню. У дыпломнай рабоце прасочваецца эвалюцыя творчай індывідуальнасці А. Сыса, раскрываюцца асаблівасці вобразна-тэматычнага складу і выяўленчай спецыфікі яго паэзіі.

Практычная значнасць. Высновы і матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў практыцы выкладання беларускай літаратуры ва ўстановах вышэйшай і сярэдняй адукацыі.

РЕФЕРАТ

Объем дипломной работы составляет 61 страница, использованных источников – 34.

Ключевые слова: СТИХОТВОРЕНИЕ; АНАТОЛЬ СЫС; ТВОРЧЕСКАЯ ИНДИВИДУАЛЬНОСТЬ; ЛИРИКА; ПОЭЗИЯ; ЭВОЛЮЦИЯ ТВОРЧЕСТВА; СБОРНИК; ОБРАЗ.

Актуальность темы обусловлена тем, что до сих пор не создано итоговой литературоведческой работы, в которой исследовалось бы становление и эволюция творчества Анатоля Сыса. Его личность и поэзия являются значимыми для современного литературного процесса, истории белорусской литературы конца XX – начала XXI века.

Цель дипломной работы – проследить становление творческой индивидуальности А. Сыса в ранний (студенческий) период, раскрыть эволюцию его творчества во второй половине 1980-х – в начале 2000-х гг.

В связи с обозначенной целью необходимо решить следующие **задачи**:

- проследить особенности творческого роста и взросления А. Сыса как поэта;
- определить и сравнить основные направления раннего и позднего творчества А. Сыса, осмыслить духовные поиски его лирического героя;
- выделить главные темы, образы, символы, мифологемы в творчестве поэта;
- выявить специфичность творческой манеры и стиля А. Сыса на этапе творческого становления, проанализировать поэтику его лирических произведений.

Объект исследования – поэтическое наследие А. Сыса.

Предмет исследования – тематика, образы, мотивы, стиль ранней и зрелой поэзии А. Сыса.

Методы исследования: культурно-исторический, конкретно-аналитический, герменевтический, сравнительно-типологический, биографический.

Полученные результаты и их новизна. Поэтический феномен А. Сыса заключается не в ранней сверходарённости, а в творческом росте молодого поэта, его способности накопить опыт и мастерство, сделать эстетический прорыв, выйти в своем творчестве на художественную глубину. В дипломной работе прослеживается эволюция творческой индивидуальности А. Сыса, раскрываются особенности образно-тематического состава и изобразительной специфики его поэзии.

Практическая значимость. Выводы и материалы исследования могут быть использованы в практике преподавания белорусской литературы в учреждениях высшего и среднего образования.

ABSTRACT

Thesis: 61 pages, 34 sources.

Keywords: POEM; ANATOLY SYS; CREATIVE INDIVIDUALITY; LYRICS; POETRY; EVOLUTION OF CREATIVITY; COLLECTION; IMAGE.

The relevance of the topic is due to the fact that no final literary work has yet been created, which would explore the formation and evolution of Anatoly Sys's work. His personality and poetry are significant for the modern literary process, the history of Belarusian literature of the late twentieth-early twenty-first century.

The purpose of the thesis is to trace the formation of the creative personality of A. Sys in the early (student) period, to reveal the evolution of his work in the second half of the 1980s – early 2000s.

In connection with the designated goal, it is necessary to solve the following **tasks**:

- to trace the features of A. Sys's creative growth and maturation as a poet;
- to identify and compare the main directions of A. Sys's early and late work, to comprehend the spiritual quest of his lyrical hero;
- highlight the main themes, images, symbols, mythologems in the poet's work;
- to identify the specificity of A. Sys's creative manner and style at the stage of creative formation, to analyze the poetics of his lyrical works.

The object of research is the poetic heritage of A. Sys.

The subject of the study is the subject matter, images, motifs, and style of A. Sys's early and mature poetry.

Research methods: cultural-historical, concrete-analytical, hermeneutic, comparative-typological, biographical.

The results obtained and their novelty. The poetic phenomenon of A. Sys does not consist in early over-enthusiasm, but in the creative growth of a young poet, his ability to accumulate experience and skill, make an aesthetic breakthrough, and reach artistic depth in his work. The thesis traces the evolution of the creative individuality of A. Sys, reveals the features of the figurative and thematic composition and the pictorial specificity of his poetry.

Practical significance. The conclusions and materials of the study can be used in the practice of teaching Belarusian literature in institutions of higher and secondary education.